

Mahditajs.

Celshiemmes sinna. No Nihgas: pah Leelfirsta Alekseja: listu us jubras, — telegrafa sinna nelaisch us Spaniju. No Warschawas: rekruschu dohshana. No Wilnas: larra-teesas atzeshana.

Ahrsemmes sinna. No Wahzsemmes: Seemel-Schleswigneeki tuh-bjash, lai atlaisch wiannus pee Dahneem. No Berlina: Prubshdeem ffohlmeistern truhfums. No Englandes: Unglu ruhpes pahr Indiju. No Spanijas: pahr dumpi. No Konstantinopeles: Egiptes wize-keh-nina balla. No Mexitas: tur nemeers mittejotees.

Bittas jaunās sinna. No Nihgas: Ginnes jahmeeku beebribas, — wriechu gallu atkal brichu eewest Nihgā. No Keepajas: ehregetu met-fiers Herrmann nomieris. No Kischinewas: teefa blesnu-wallda.

Taunatāhs sinna. Suna par bahrimu apgabneeku. Kapsehtas eefwehtishana. Pee-mixana. Pehteris un Ushaukste. Sinna. Grahmata sinna. An-deles-sinna.

Peeliftuma. Peinzis wai talleja-sellis? Pahr flapju semmi un tā to warc sausu talsh. Semneeta ahrsteshana. Labš mitreklis.

Celshsemmes sinna.

No Nihgas. Preeksheja Mahjas weesa Nri. stahstijam, ka muhsu augsta Keisera dehls, Leelfirsts Aleksejs no Alschihres teesham aisreisofchoht us Ameriku. Tahdu sinna bijam lassijuschzi zittās awi-sēs, bet schi sinna nebij wis riktiga. Leelfirsts no Afrikas bij brauzis us Englandi un no tejenes tee-scham us Kronstatti. 13tā September Kopenhagenē bij nahlfise tahda sinna, ka tas Kreewu larra-luggis, ar lo Leelfirsts reisoja, tai zettā no Englandes pee Dahnu krassteem effoht strandejis. Wehlaka sinna stahstija, ka no lugga wiffi laudis effoht glahbt un no Skagenes Dahnu dampluggis tuhlin aisfubhtis lihdscht. 16tā Septembr. no Potsdamas pa telegraju atskrehja sinna, ka Leelfirsts Aleksejs pehz sawas lai-migas izglahbschanahs tuhlin tur aisreisofjis, pee sawa tehwa, augsta Keisera Aleksandera. Slaidra-tas sinna pahr to wiffu laikam dabbusim us preekschu.

No Nihgas. Tapehz, ka Spanija taggad dumpis un wiffas telegrafa drahtes, kas no turce-nes zaur Franziju nahf, irr faraustitas, tad tele-grafa waldbishana to sinna islaiduse, ka taggad ne-peenems nelahdas sinna, kas us Spaniju laishamas, lihds tam laikam, kamehr Spanija atkal buhs meers.

No Warschawas. Warschawas pilssehtas presidente pa awisehm sinnamu darrijis, ka pehz Kei-sera wiffsaugtatās pawehleschanas no 26ta Juni f. g. rekruschu dohshana Warschawā eefahlfchotees 30tā September. To taggad isdarrishoht zaur lohse-schenu, kadeht wiffseem teem, kam rekruschu kahrtā klahf, pascheem ja-eet us tahm weetahm, fur tee mahju ruktās eerastitti. — Keisera brahlis, Leelfirsts Nikolai Nikolajewitsch taggad Warschawu un win-nas aprinki pahrauga un riklo wiffus tur buhdam-us larra-pultus, un gan tē paliks, kamehr Keisers pat arr atreisohs.

No Wilnas. Tejenes general-gubernators at-lal zittus aprinkus, fur jau ilgu laiku meers, tag-gad atfwabbinajis no larra-waldbishanas un prohti: Winklas gubernija Winklas aprinki, bet ne Win-klas pilssehtu paschu; tad Borissowa un Igumes aprinkus un tahs pilssehtas Sluzl un Nowogrodka. Tad wehl Mogilewas gubernija Mogilewas aprinki, bet ne Mogilewas pilssehtu paschu un Rogahsche-was un Semnistas aprinkus.

Ahrsemmes sinna.

No Wahzsemmes. Jau preeksheja Nri. run-najam pahr to, ka Prubschu kehminsch reisojoht pa tahm jaunahm semmehm, kas nesenn Prubschu wal-stei peedallitas klahf. Nri to jau tilkam fazziju-

fchi, ka zittäs semmäs fehnina ruunas, ko par apfweizinafchanu turrejis us laudihm, abrfemneeki melle isgrohßiht par launu un peerahdiht, ka Pruhfchu fehninfeh leeljees karru turreht ar laimiau walstehm un ka tadeht zitteem pee laila wajagohht us to fataifitees. Schoreis no winna reifofchanas til flahstifim, ko fehninfeh Seemet-Schleswigas dalkä no faweem jauneem pawalstneefceem dsirdejis. Flensburgas pilsehtä buhdamam, fubtiti lungi fehninam peeneffufchi grahmatu, kurrä fehninam nekahda patihlama sinna nebij wis laffama. Schinni rakstä tee Schleswigneeki fehninam peeminn, ka preeksch 2 gaddeem winni effohht lohiti preezajufchees, kad dsirdejufchi, ka fehninfeh ar Chstreiku keiseru Praggas pilsehtä tä notaisjufchi, ka wehleschoht Seemet-Schleswigas eedfihwotajeem pascheem iswehletees, woi tee grihbhoht sem Pruhfchu waldischanas palikt, jeb eet atpalkat Dahnu waldischanä. Ir toreis 47 no winneem fubtiti wihri effohht pee fehnina gabjufchi us Berlin, luhgt, lai pehz tabs apfohlifchanas darroht, bet ne-effohht wis laisti fehninam flahht. Kad nu tomehr wehl arween leelata dalka Seemet-Schleswigas eedfihwotaju wehlotees sem fawas eedfintas Dahnu waldischanas nahkt, tad schee effohht eedrohschinajufchees, augsto fehninu luhgt, lai meera derrefchanä nosazzitu iswehleschanohs driht tä isdarroht, ka starp abbahm nahburgu walstehm atkal buhtu meers un labba fatiffchannahs. Wiiani wiffi effohht weena Dahnu tauta, kas taggad sem fwefchas waldischanas juhtohht fewi nelaimigu, jo fwefcha waldischana, ka tas pa laifam jau peenahktis, newarroht weeuu tautu aplaimohht un to. pee scheem arr flaidri warroht redfeht. Wan buhschoht no dascheem fehninam fazzihht, ka Seemet-Schleswigneeki taggad effohht dauos laimigaki; bet tas ne-effohht teefa, jo bes teem 17,000, kas te paraktijufchees, wehl effohht leela dalka, kas täpat dohmajohht ka schee un t. pr. — Schi grahmata, sinnam, gan tillufe fanemta, bet atbildu ir schoreis tee nekahdu ne-effohht dabbujufchi un fehnina preekschä arr netiffufchi laisti, jo — tä teem atteiktis — walsts ahriku buhschanu ministeris te ne-effohht, tadeht fehninfeh nekahdu atbildi newarroht doht. Te nu bij! Tä tad Schleswigeefchi wehl zerre, ka tas kahdureis notiffchoht, ka apfohlihts; bet kad atminnam, ka Pruhfchi wiffu karru un strihdi lihds schim waddija, tad gan newarram wis tizzeht, ka Pruhfchi wakkä laidihht to, kas teem jau rohkä. Lai pazeefchahs taggad Dahni arr sem Wahzeefchu waldischanas, ka Wahzeefcheem bij jazeesch sem Dahnu waldischanas agral. Kä? Woi Dahni wairaf wehrts, ne ka Wahzeefchi?

No Berlunes. Pruhfchös flohlmeisteru truhkums preeksch kauschu flohlahm paleekohht jo beenas jo leelats. Waldischana taggad nestinn zittadi ka truhlumam lihdsfeht, ka buhschoht tahdas weetäs eelikt mahzitas seeweefchu flohlmeistereenes un tahm fawu eksami arr wajadsefchoht taifcht Seminarä.

Staidri prohtams, ka Pruhfchi famos flohlmeisterus mas lohnejufchi, tadeht tad jaunekti wairs nebuht negrihb flohlmeistera ammatu mahzitees. Flohlmeistera ammatu irr gruhts ammatu, un kad te flahht wehl buhs ar deenifchlas pahritffas raisehm mohzitees, — sinnam, kurfchs tad tihfchi tahdas gruhtibas few uskraufees.

No Chstreiku walstes. Tur waldischanai wehl arween tas pats negantais strihdis ar faweem bifkapeem, kas ar wiffu spehku turrabs pretti keisera jauneem littumeem un grihb tohs pawiffam isnihzinahht. Ihpafchi ar to laulibas littumu leelais karschs un te bifkapi nosalka, ka wiffi pahri, kas nam pehz littumeem no lattoty preeftera laulati, ne-effohht par laulateem turrami; tahdus ne pee fwehta wakkarina nepeenemfchoht, nebi winnu behrnus kristifchoht, nei teem gallä kappä weetu dohschoht kristigä kapsehtä. Ar to wiffu winni gan nekä neatturrefees pretti keisera littumeem un warrai, bet tal ruhpes un ne-meeru deesgan padarra. Daschi lungi jau faktoht, ka wajagohht to pahwesta konfordatu it pawiffam atmeht. Bifkapi un preefteri negrihb laizigahm teefahm isdoht tohs rakstus pahrlaulibas prozefehm, kas pehz taggadejeem littumeem pee laizigahm teefahm isteefajamas un tä wiffadi wehl zihnahs waldischanas warrai pretti. Bet fchi gan buhs ta pehdeja zihnifchanahs un — tad Rohmas warra buhs pagallam.

No Englandes. Englandeefcheem Indija bij atkal darbs ar dumpineefceem, jo Huzaras aprinki laudis bij fazehluschees kahjäs. Bet tas taggad atkal nobeigts un waldischana par labbu atfinnufe, tur papilnam karraspehta fawest lohpa par drohschibu. — Bes ta Englandeefchi ar bailehm flatahs us Widdus-Asiu, tur Kreewu karraspehks pee Bucharas un netahht no Afganistu walsts nogahjis. Winni bihstahs, ka Kreewi nepanemmoht Afganistu walsti arr un ka tad nelluhpoht winnu dalkä eelfchä, kas tad lehti warroht notikt, tapehz, ka Afganisti paschi taggad fawä starpä nemeerigi un weena waldischana gahsch to ohtru. Tadeht — tä winni spreesch — wajagohht ar labbi leelu karraspehtu eet turp, kamehr wehl laifs un Afganistu walsti glahht. — Bif mehsh prohtam, tad tabs winnu hales irr neleetigas, jo Kreewi neuzmahzahs neweenai semmei, kas til winnus meerä leek.

No Spanijas. Pahrla leelifku dumpi kas taggad tur iszeblees, nahkt tabs raibalahs sinnas, ko pa leelai dalkai laifam awifneeki paschi kall un taifa; jo tapehz, ka telegrafs no turrenes fapohstihhts, newarr itt wiffas sinnas par ihstahm turreht. Kehnineene Isabelle bij braukufe us Franziju, keiseru Napoleonu apmekleht un Napoleons atkal bij apneheemes, tuhlin ohträ deenä us Spanijas rohbeschu pilsehtu San Sebastian braukt un tahdu paschu gohdu pretti rahdiht kehnineenei; bet wiffa fchi labba nodohma un noruuna palikka ueisdarrita, jo patlab-

ban fehnineenei atfrehja finna, fa dumpis iszehlees Kadiffes ohfta un fa tas fibbena ahtrumâ pa wiffu semmi wekotees tahtaf. Schi finna fehnineenei bij ta fibbena fpehreens pafchâ gâifchâ laifâ. Gribbeja feigtees atpaffat us galwas pilzfefhtu Madridi, bet wairs nedrihfteja; jo eedohmaja, fa Madridi warroht dumpineeki apftabt un tad wiina itt nefahdâ wihfe wairs newarretu isbehgt us Franziju, kas taf ta tumala weeta, fur patwertees. Dumpineeku waldischana islaidufe ihpafchu pafsluddinafchanu, ar to wiffai tautai finnamu darra, fa nu effoht peenahfufe ta fiunda, pehz fawas brihwibas zihnitees un gahdaht, fa Spanija teef pa jaunu atdsemdinata. Wiffai tautai taggad waijagohht fazeltees prett teem plehfejeem un affins-fuhzejeem, kas lihds schim ar warru wiinaus fpaidijufchi un zilwezibas newehrtibâ turrejufchi. Wehl patte zihnischanahs ne-effoht eefahfta, warroht gan buht, fa to waijadjeschoht, tadeht lai wiffi turreotees gattawi, tâpat falbati, fâ zitti tehwiu semmes draugi un tautas beedri, ne us plinderefchanu un dedfinafchanu, bet us tehwiu semmes atfwabbinafchanu un us laupitaju fohdofchanu un t. pr. Ohftâ laifâ finnu wiffieem dohfoht un tad lai til turreotees weenprahgti. Bet fo tad nu dumpineeki grihb? Tas jau arr finnama leeta: tee grihb fehnineeni un wiinaus plohfihgohs ministerus pawiffam un us wiffieem laifkeem no waldischanas gahft ta, fa ta fehninu zilts wairs pee waldischanas neteef un tad grihb gahdaht zittu waldischanu woi republiku. Ka tas dumpis jau reisû reisahm prett waldischanu zehlees, to jau finnam; bet ifkatrâ reifâ isdewahs to isnihzinahht tadeht, fa tahs daschadas tausehu partejas nebij us weenu rohku. Taggad tahs wiffas esfoht weenâ prahâ us fo, waldischanu gahft un tadeht nu arr isdohbotees labbak. Zil nu to generatu un farra-pulku irr us dumpja puffi un zil us fehnineenes puffi, to schim brihsham nemas flaidri newarr finnahht; jo zittas finnas stabsta, fa dumpineeku pulks arweem eijohht wairumâ un wairaf generati ar faweem farra-pulkeem teem peefrihtohht; zittas finnas atfal — kas no waldischanas puffes nahfufchas, — falka, fa wehl deesgan farra-fpehka esfoht us waldischanas puffi un tee dumpineekeem rahdohht zekku pee kahka. Tomehr, fâ prohtams, dumpineeku darbs eet us preefchu un tee zihthahs arween flahhtaf tift pee galwas pilzfefhtas Madrides, fo teem waijag fawâ warrâ dabbuht, ja grihb taggadeju waldischanu nogahft. Pafchâ Madridi dumpineeku draugi un beedri dshwojohht itt drohfschi un ideenas islaifchoht fawas finnas laudis, — lai gan Madridi padohhta farra-waldischanai; jo patte ta farra-waldischana tahda, kas kluffinam stahw us dumpineeku puffi un gaida ween, kad tee atnahs, fa wiffi warr weenu walgu wilft. Pats leelais fehnineenes aifstahwetajis generalis Gspaterro arr effoht dumpineekeem peestahjees. Fehnineenes palihgi gan wiinau to padohmu dewufchi, lai no waldischanas gohda

atfakkotees un lai to atwehloht fawam wezzakam deh-lam; bet fehnineene nefahdu padohmu nepeenemmoht; un ja dumpineeki to irr apafchmufchees, Burbonu zilte no waldischanas mest, tad jau arri nepeenemtu wiinaus dehlu. — Behz tahm jaunalahm finnam prohtams, fa dumpineeki ar fehnineenes farra-pulkeem meetu meetahm jau lahwmufchees un weeni un ohtri uswarrejufchi. Sautander pilzfefhtu farra-pulki dumpineekeem atnehmufchi, bet tee atfal zehlfufchees pretti un atnehmufchi atpaffat ta laudamees, fa farra-fpehlam 600 wihri krittufchi. Generalis Kalonga ar fiipru farra-fpehlu eijohht us Santoma pilzfefhtu un ja tur pretti turrefchotees, tad to aifdedfinafchoht un t. pr.

No Konftantinopoles rafsta kahdu notiffumu, kas arri israhda, fa Turku wezzi eeraddumi un Muehameda liffumi us gallu eet. Ggyptes wize-fehninfch, tad Konftantinopelê bija weefotees, fawâ fuggi Bosporus kanale istaifija tahdu balli, pahf fo gan Turkeem jabrihnojahs tapehz, fa fawu muhfchu pee Turkeem tahda balle wehl naw redjeta. Leelâ fahle wihreefchi fehdejufchi weenâ puffe, prohti ministeri un walsts gohda-neffeji un ohtrâ puffe fcho gaspaschas. Ghdeeni no Franzijas pawahreem taifiti tiffa nefi us galbeem un — koranam fâ par spihiti, djerks arr tiffa ne wis flaidrais uhdens ween, bet smal-falee Franzijas wihni un fehampaneers. Behz mal-tites lungi un dahmas pazehlahs un fapulzejahs zittâ fahle un wiinau dahmas nemas nebij ar fehleije-reem apfeggufchahs, bet wiffas smalki gehrbufchahs pehz Franzijas mohdes. Sinnams, fa tas wezza-jeem Turkeem bij par wifseelako brihnumu un tee nesinn, fo pahf to dohmaht un fo fazzihht. Turku feewas lihds schim nefur naw gahjufchas us wihreefchu weefibahm un nefur naw rahdijufchahs ar neaisfegtu waigu. Nekas fehinni pafaulê naw pafstahwigs, fâ tad tahdi wezzi wehrju eeraddumi Turkos warrehs pafstahweht muhfchigi.

No Mexikas rafsta, fa tur taggad effoht meerrigafi laifi pahrnahfufchi un tee dumpji Pueblas un Werakruzes aprinki effoht beiguschees. Waldischana fcheem dumpjeem effoht pretti turrejufchs ar fawadu gudribu, fa tohs nemas par dumpineekeem neturrejufe, bet par neleetigeem laupitajeem un rafbaineekeem ween. Sebfschu gan ihsti fâ wis ne-effoht bijis un tee dumpineeki riktigi bijufchi tahdi, kas pret waldischanu zehlfufchees, tomehr tahdu neflawu tee newarrejufchi panest, jo tahdus, kad notwerr, neteefa fâ dumpineekus, bet fâ negantus laupitajus un fleptawas. Dumpineeki tadeht rehfedami, fa pahf wiinaem nelo neistafja, pamasam dewufchees pee meera un kad wehl fehur un tur kahdi pazekahs, tad tee arr newarr ilgi turretees. — Fihwahna pilzfefhtâ nefenn itt fawads dumpis bij iszehlees; tur to zehlfufchi studentes prett faweem profefforeem tadeht, fa fchee teem fliftu pahrtiffu dewufchi. Tee wiffus profefforus un fullainus eeflohdifja kahdâ

stiprā weelā un tad pašchi mettahs us pahrtiffas krahjumeem un itt kreeti fawus wehderus pildija. Arri tē saldateem bij jaet palihgā tohs isfallufchus fungus apmeerinah.

Zittas jaunās sūnas.

No Rihgas. Hinnes skunstīgu jahneeku beedriba no Stokholmas us Pehterburgu eedama, us kahdu ihfu laiku atkal tē Rihgā apmettusehs un fawas skunstes ikdeenās rahdihs.

Tahs lohpu-fehrgas deht, kas pa semmehm wehl plohsahs, Widsemmes gubernijas waldifchana, — tā jau fawā laika sīnamu darrijam — aisleedsa tāpat prišču tā arri fahlitu un schahwetu gaku pilshēhtā eewest. Taggad fchi aisleegschana tif tahd irr pahrtaisita, la nu wehle gan prišču gaku tē Rihgā eewest, bet fahlitu un schahwetu ne, tif ilgi, kamehr pahr to ihpašču sīnu dohs. Kas aisleegschana pretti darrihs, tam ta preze tiks nonemta.

No Leepajas raksta, la pehz ilgās flimmibas 7tā September deenā tur nomiris ehrgetu buhwetajs Herrmann. Wīnšč arri bij weens no teem ehrgetu meistereem, kas skaitams pee teem pirmajeem, tas irr pee tahdeem, kas fawn ammatu gruntigi un pareisi proht. Wīnšč effoht bijis lohti peeteezigs wihrs un fawu ammatu tā strahdajis, la ne kahdas laizigas mantas fawejeem ne-effoht atstahjis.

No Rischinewas, Bessarabijā. Preefch kahdahm neddekahm tē ispaudahs tahda blehau-walloda, la pee teem kappara skapeiku gabbaleem, kas 1862 gaddā kalti, effoht pulka selta klahd un prohti, eefsch 20 gabbaleem effoht selts eefschā par 1 rub. 63 kap. fudr. Laudis wallodai tizzeja un nu tif fahka pehz tahdeem skapeiku gabbaleem mefleht un leelti meisteri us pirkščanu bij schihdi, jo eefahkumā tee ween to leelo noslehpumu sīnaja. Pehdigi par 20 gabbaleem maksaja 2 rublus, ir wehl wairak. — Schi patte blehau walloda preefch kahda laizina arri tē peemums Rihgā tikka dandfinata.

Jaunahs sūnas.

No Nehwales. Nehwales „komiteja preefch truh-tumu zeedameem Iggauņeem“ fawu schagadda rehlinu no-lidama fakka, la to pašchu darbu tai wajadsefchoht us-nemt arri preefch fchi nahkama gadda, jo zaur to flitru pkaufschanu arri schogadd' ta patte truhziba kaudis spaidifchoht.

No Pehterburgas, 10tā Septbr. Augsta Keisera ukase Iggauņu semmes Mitterfchastei atwehl taifht to dselsu-žektu no Baltifchportes us Pehterburgu.

No Warschawas, 17tā Septbr. (telgr.), pulkst. 11½ nakti. Anglāis Rungs un Keisers Aleksanders patlaban tē eereisojis. Wīfa pilshēhta ar ugunihm gresnota.

No Kopenhagenes. Tas Kreewu dampfuggis „Aleksander Newski“ sīrandejis pee Harboeres, tur sīweineki glahbuschi Leelfirstu un zittus tugga kaudis. Tikai diwi wirfneeki Barin un Uexküll un 4 matroschi noslihtufchi. Dampfuggis wais ne-effoht glahbjams, tā fakka. Kreewu konsulis ar tahdu tuggi, kas appafsch uhdena eet, turp nogahjis, to ismekleht. Leelfirstu pa semmes žektu tahlat reisfoht wīfur ar leelu gohdu apfweizinaufchi.

No Parihses, 17tā Septbr. (telpr.). Kehnineenes

waldifchanaī Spanijā eet flitti; pāts pehdigais farrā-fug-gis dumpineeem padewees. Kehnineene wīfu wāstis rahd us San Sebastian pilshēhtu pee fewis aīsaizinaufse. (18tā Septbr.). Waffar pehz pūsdweenās dumpineeki generalī Nowalifchu uswarreufchi, — Kordowā arr dumpis. Madridē generalis Kōnscha irr speests dumpineeem peefrist; faldati turrahs us weenu rohlu ar kaudihm. Ta no dumpineeem eezelta waldifchanaīs teefa nofazziufse kehnineenes waldifchanaī par pabeigtu un fataifahs eezelt konstituzijas waldineekus. Zittadi galwas pilshēhtā meers. Wīfi kaudis tē avbrūnojahs; generalī Prim un Serano riht atnahfchoht Madridē. Kehnineene no San Sebastianes jau aīsmukufe us Bajones pilshēhtu Franziijā. Zittā argabalā preesteri kaudis stubbinohd, lai wīfi fazekotees preefch kehnineenes.

No Londones, 14tā Septbr. Englandes frohna-prinzis us jakti buhdams, tizzis eewainohs, bet gan ne nahwigt.

Suns par bahrinu opgahdneeku.

(Statt. № 36. Beigumš.)

Pehz tšchetrahm behdigahm deenahm, kur meitenes neneeku nebij pelnijufchās, waffarā pee istabas durwtinahm dsirdeja kaffoht. Behrni durwis attahfija un redsi kas par brihnumu! Medors bij atnahzis mahjā. Wīna galwa bij tahda patti kupla un wīnšč tāpat ar fawu asti wehzinaja. Bet kad labbakt apluhkoja, tad usgahja, la azzis drufzin ween wakkā un gandrihs pawiffam aīstuhlufchās. Purnas tam bija fagraifitas un ar affinihm. Ap fallu tam affinains rinkis bija, kas tur wīfu spalwu bij norihwejis. Kahjas bij notrihtas un noberstas no tahda žekka. Ko wīnaas nu darrija? Schigli, schigli pakuhra ugguni un sīdija uhdeni; tad ar flitru uhdeni funnam wīffas wainas ismasgaja, glahses gabalinus no tahm iswīldamas un ar luppatahm aīsfehja. Bet wīfleelakais grubtums bij, kamehr rinki no fakka semmē dabhuja. Kamehr Lawise un Rohse ar wīnu tā darbojahs, tas glufchi klufs un meerigs bija. Pehz kahdahm deenahm meitenes ar Medori atkal warreja eet par žekka-waddaneem. Bet nu wīnaas Medori nefad weenu pašchu nelaida. Wīnaas labbakt ar masak pelnas bij meerā, nekā atkal fawu funni pajaudeht.

Bet tannī pašchā laika laffija awīfēs, la leels funs, ko kahds Englandeets Schweizu semmē par dahrgu maksu pirzis, Marselkas*) pilshēhtā no istabas isfpruzzis. Wīnšč bijis peefects pee strikka, ko tas pahrrahwis, lohgu ruhtes ar galwu isfittis, tad pa lohgu no ohtras tahschās us appafschā stahwedamu ferriti uslehzis un tad aīsfrehjis.

Ruddens nahza nahkdamš, deenas palikka ihfakas, laiks aukstis, un sīnamš reisneeki arr masak. Abbahm mahfahm no seemas nebij daudš ko bihtees, jo wīnaas par waffaru kahdu drufku naudas bij fakrahju-fchās, ar ko pahrtikku pirkt, kamehr atkal no jauna reisneeki us Alpu kalneem fahktu staigahd.

Wīnaas wehlā ruddeni, Septempera beigumā, diwus reisneekus wehl pahr Alpu kalneem lihds Mar-

*) Marselka irr deenwidus Franziifchu semmē, kahdas 60 juh-dies no Wurtena pilshēhtas.

tini, Wallisa aprinki bij nowaddijuschas; tur pahrguleja par näkti, lai ohträ deenä atpakkat warretu dohtees. Sainneeks winnaht dewa padohmu, isfako zekku pahr kalneem wairs nenemt, tadeht, ka flitts laiks gaidams; jo zaur to pahr Alpu kalneem irr bailiga staigafchana. Meitenes winna padohmam neklausija, bet us sawu gudro Medori palaisdamahs, usnehma to wifsihfako, bet arr grubtako zekku.

Kad winnas kahdu laizinu bij gahjuschas, tad laiks palikka nifns un leels wehputtens iszehlahs, kas sneegus breefmigi dsinna un puttinaja. Meitenes nu tif spehja sawam funnam no pakkatas eet, sinnadamas, ka nefa no zekka nenoklihdih. Medors us reisu palikka stahwoht, zehla galwu augfchä, klausijahs, kassija sneegös, fahla reet un rubkt. Lawise un Rohse dsirdeja trohtfni un eeraudfija zittus reisneekus. Tee palikka stahwoht un Medors sohbus isplehtis ruhza. Weens no scheem reisneekem bija Nikkels, kursch reisneekus pa kalneem wedda. Winsch faskattees kleefta: „Wai juhs sawu negantu funni faufsit atpakkat! Neeuens pats zilweks preefsch ta wairs naw drohsch. Juhfu suns Murtena pilsfehstä flittu flawu padarrihs. Paga, paga, es to fahstanu noschafschu.“ Pee scheem wahrdeem tas greefahs aplahrt un praffija pistoli no sawa reisneeka. Kamehr Rohse Medori apmeerinaja, tamehr Lawise isfazzija: „Muhfu suns neweenam zilwelam nekahdu faunu nedarra. Bet tu pats gan labbaki sinnaft, kapeh3 Medors us tewi nifnis irr. Lai nahf fweeschneeks tew papreefschu, tad meh3 gan redsefim, woi muhfu suns irr wainigs jeb ne.“ Un flatt' schè: Kad Nikkels ais zitteem reisneekem bija, tad Medors gluschi meerigs stahweja. Sweschneeks bija kahds baggats fungs ar sawu gapfachu un tschetrpadfmit gaddus wezzu meitu un fullaini.

Laiks gan bij meerigats palizzis, bet no jauna fahla atkal traffloht. Wiffi kohpâ nospreeda, pa wifstuwako zekku us Murtenu dohtees. Sinnams, Nikkels fâ isflawehs reisneeku-waddons gahja papreefschu. Medors ar meitenehm no pakkatas. Zelfsch gahja us leiju; Medors fahla laukt, gullahs pee semmes, grohsahs aplahrt un fkehja asti familzis atpakkat. Wehtra breefmigi puhä un ruhza. Meitenes fahbhjuschas sawa: „Greeschatees atpakkat, greeschatees atpakkat, leela nelaimè irr gaidama!“ Meitenes un reisneeki steidsahs funnam no pakkatas, kursch tuwâ flints-allâ patwarru melleja; gudris Nikkels nahza arr tur eefschä. Til ka bij eegahjuschi allâ, tad wif3 tumfch palikka un warrens lectus ar almineem fahla liht.

Leetus drihs pahrgahja un reisneeki sawu zekku tahlal staigaja. Nu winni tahs breefmas redseja, kas bij notikfuschas: Flints-gabbali, sneega- un leeli ledus-gabbali zekku pawiffam bij aistaisjuschi. Bet Medors negahja pa to zekku tur Nikkels wedda, bet usnehma zittu zekku, lam arr reisneeki pakkat gahja.

Nikkels gahja lammadams nabbagas bahrenites un winnu funni, tas ar laiku winnam wiffu

pelau atnemfchoht. Labbu gabbalu gahjuschi, nonahza pee kahda flints-ragga, kas Nikketam bija labbi pasihstams. „Taggad es arr bes juhsu funna zekku sinnu,“ Nikkels fazzija. Zelfsch gahja stary flintihm, breefmigau besdibbinam garrahm, fur apfalschâ uhdens schnahza un krahza. Swescha lunga meitas kahja paslihdeja un ta wehlahs besdibbinâ. No-gihbschu madamu fungs atdewa fullainim un gahja luhloht pasudduschu meitu. Bet Medors winnu no breefmahm jau bij isglahbis. Winsch tai paschâ azzumirkti, kad ta uhdeni gribbeja eekrist, winnu ar saweem sohbeem weeglnahm bij fahchris. Wachte sawa behrna halfi dsirbedama, drihs atdsihwojahs, un tad drihs no schahs baitu weetas prohäm dewahs; bes kahdas listas wiffi nonahza Murtenâ.

Nikkels Medori nemas newarreja eeraudfih. Winsch fazzija, ka schis suns laikam ar paschu wellu draudfiba stahwoht, jo zittadi winsch tahdus darbus newarretu isdarriht. Bet Englandeets to apdraudeja un tam pawiffam aisleedsa runnah.

Reisneeks prett meitenehm mihligs parahdijahs, schinkoja tahm labbu daku naudas; Nikkels til zettortu daku no ta dabbuja.

Englandeets pehdigi isgahdaja, ka Fellenberga fungs Hofwilâ abbas mahfas sawâ semmes-kohpschannas ffohlâ usnehma. Winnas arr schè neschihrah3 no sawa ustizzama Medora; 1846 wehl winni wiffi trihs bija.

Kur winni tad, kad schi ffohla Hofwilâ beidsahs, irr palikkuschi, to tablat nesinnam. J. Bln.

Kapfehthas eefwehtifchana.

Lai 18tä August f. g. Rubbenes draudse bij fapulzejusees us sawas jaunus kapsehtas jeb Deewadahrfa eefwehtifchannu, kurrâ tas Kungs sawus fehlas graudinus no Rubbenes draudses, us nefatruhdeschannu un neidsnihzibu zittu peh3 zitta eefschâ kaisih3.

Kapfehthä atrohдах kahdu zettortu daku werstes no Behterburgas leeljekka, kas eet no Rihgas us Walmeeru, tuhwu pee ta zekka, kas eet no Rubbenes us Mujahneem un Burtneekem, tai lihds schinngai kapsehtai gallâ us Keegelmuischas puffi. Kapfehthu ar brangu muhra fehtu aptaisita un pirhta no Keegelmuischas leelfunga Baron von Irmer, par kattru puhraweetu malfaja 150 rubt. fudr., bes tam arri pahrdewejs weenu daku draudsei schinkoja.

Pa 2 neddetahm të darbs eefahkts un pabeigts, par ko ta leelaka pateiziba nahlahs Keegel walsts waldischannai, kas fehrah3 pirma duhschigi pee schi darba, arr labbu sawas walsts behrnus aizinadama un kur waijadseja peespeesdama.

6 neddetas laika draudse gaidija, woi winnas mihlais mahzitais Marnih, kas gaufschi flims, nepalifchoht weffels; bet kad beidsiht redseja, ka flimmiba jo deenas aug, tad mahzitais nehma ferwim weetneekus, Leel-Salazzes prahwestu Jungmeister un Wdasechu prahwestu Schilling, kas winna weetâ 18tä

August, zaur eefwehtifchanu, fcho Deewa-dahrju no wiffahm pafauligahm darbofchanahm atfchfibra. — 18ta August Rubbenes draudje fapulzejahs pultften 10 basnizâ, fur wifspirms Leel-Salazzes prahwests pafloodinaja kapsehtas eefwehtifchanu, un pehz tam turreja jauku runnu pahr teem wahrdeem: „Turri, kas tew irr, ka lai neweens tawu frohni neatnem!“ — Kad basnizâ Deewa kalpofchanu pabeidsa tad abbi prahwesti un Rubbenes mahzitaiz, laut gan flims, staigaja sawai draudsei preefchâ un draudje paffat winneem uu tam frustam, fo par eefwehtifchanas fihmi, dfeedadami draudsei preefchâ us kapsehtu neffa. — No kapsehtas par gabbalu jau katram pretti fpihdeja azzis flaitti wahrtri, kurru wirsgallu falkch frusts ar farkanahm rohsehm rohtahs, puschloja, kas itt kâ ar dshwu balfi katram usfaufa: „Tee tizzigi, kurrus fchâi Deewa-dahrfa appafsch faween frusteem fehs, leelas deenas rihtâ itt kâ rohies debbes-dahrfa muhschigôs seedôs rahdisees.“

Kad draudje bij kapsehtâ fagahjusi, tad Leel-Salazzes prahwests kapha kanzeli un pehz Luttera basnizâs liffumeem kapsehtu eefwehtija. — Pehz tam kapha us kanzeli Abdashu prahwests Schillinjch un teiza spreddiki pahr teem wahrdeem, kas stahw usrafstitti Ebreeeru grahmata, 4. nod. no 9. perschas. Gohds un pateiziba lai irr schim firmam tehwan, kas sawâ spreddiki flausitaju firdis tã aisgrahba, ka daschas affaras flazzija to weetu, kurrâ duffehs mihlee, mihlestibas affaras fehti, libf augfchamzelschannas deenu. — Wifspehdigi, pilns wahjibas un nesphezibas, nahza wirs kanzeli paschas Rubbenes draudses mihlfch gans un mahzitais, kas ihfôs wahrdôs semojahs ar sawu draudsi appafsch ta Wiffuwarrena warras, kas irr Kungs pahr dshwibu un nahwi; tad sawu draudsi ar Ahrona wahrdeem fwehtidams atlaida us mahjahm un nobeidsa to wehrâ leekamu deenu, kahdu warrbuht tiffai rets ohtru peedfihwohs Rubbenes draudse, no teem, kas 18ta August to fwehtija. S. Tr.

Peemina

mihlam darba leedrim

Wikkelim Zirriht,

stohlmeisterim pee Rihgas Jahna basnizâs stohlas, kas Deewa meera aisgahjis tai 31. Juli 1968 gaddâ.

Al zilwezir, kahds tu neeks! tã irr un tã beidsahs! Tã dshws un strahda, tã naw wairâs nekahds! Un tahdi wiffi tã mehs, wai jaunî, wezzi wai kahdi Tã dshwojam, effam, tã neuhfim wairâs!

Draugs Zirriht, firdsmihligais draugs! uu tu no pafaules fchfibrees,

Eit par pufsmuhfchu nodfihwojs fche!

Tã bij to spreedis tas Kungs, laut tew gan wehl patikka dshwoht,

Un draugi un raddi arr wehlejahs to.

Ir tu fcheit strahdaji arr preefch tautas brahkeem, zil fpehji; —

Senn weena grahmata mums jau no tew.

Pufsgattawa ohtra jau arr, fo preefch teem gribbeji gahdajt, Kas jittas wallodas mahzitees gribb.

Pe mallas lizzis tu nu schijs pafaules darbus itt wiffus Un muhschiga meera eegahjis eefch, Kur tawa wahriga meef wairâs neuhst fahpes un wahjib, Tu spiregts un wessels un muhschigi jauns.

Tur skann tew nu skaidri tas wahrds, fo fcheit firds-dibbinâ jutti,

„Us gohd' un tikkumu raddijs muhs Deews!“

Schi prohweesemme jau mums daudf fwehti labbumi dohti, Tur augfcham muhschigi preeki muhs gaid'!

Kahds aisgrahbts paleef tawâs garâ, kad Deewa gohdibas gaismâ

Ta ihsta muhschiga Mihliba, kas

Scho pafaul' un tew un wiffus no lahstufohdibas glahba, Tew skaidri preefchâ nu atwerrahs tur!

Schis brihuums pahrneem tew tã, ka drebbedamam tew jafauj:

„Woi tã tas Muhfchigais mihlejis muhs?“ To nespheji debbes ni semme nemuhfcham flaweht uu izteitt! Al, kã tohs zilwetus mihlo tas Kungs!“

Scheit gauschi nofchehlo tew, gan Jahna basnizâs stohla, Kur daschus gaddimus strahdaji tu Pee behnu firdihm, — gan arr daudf zeemini, raddi un draugi Tew affaras paffat us kappu meit.

Pawiffam behdigi un libf nahwej ruhkti un fchehli Raud' tawa laulata draudfene fcheit. Preefch' nestahw wiannâ tã jits, kã frusts un flummigas fundas

Tas Kungs ween schahweht tahs affaras warr!

Tapat firdsbehdigi raud tee fchetri bahrim, fo tu Tai atraitnej atstahjis fcheitan, lai kohp.

Tee prassa pa-ehn' un mais', un kad iw leelafi pa-augs Arr stohlas mahzibas — wajag jau tahs.

Tas ruhpes atraitnej gan! Taf Deews tas Kungs, kas irr fohljis

Buht bahrineem tehws un atraitnehm draugs, Bes palihga neatstahs Fuhâ, ja tizzibâ stiprâ til drohfchi Pee wianna tehwasfirds speediseetes!

Ir mau fchehl gauscham par tew: gaudrihs trihs gad-dus kã brahli

Pee Jahna stohlas strahdajam mehs, Us tikkumeem jauwibu greekt, fo west pee derrigahm stanahm, To abbi tur kohpâ wehlejamees.

Un pehen', kad taifjohs es eet atpaffat pirmaja meetâ, Ar stohlas behrneem it agri tu Pats nahzi iswaddiht mau' ar dseefmu un ardeewas wahrdeem, Kã wiffseem affaras ritteja mums.

Tas bija ta pehdiga reis', kad fchlibramees ardeewas dohdam,

Al, kas to warreja paredseht tad, Ka pehdiga reise ta buhs! — Tahds irr schijs pafaules listens!

Tad duffi nu faldi, firdsmihligais draugs!

Un mehs? — Laj peeminn itweens, kamehr tas pafaulë dshwo,

Kã weenreis jabeids katram schis muhschs Un ja-aiseet buhs preefch Ta, kas tiffaj tohs tizzigohs peenems, Kas Deemu un zilwetus mihlefschi buhs.

Kad katram stundina nahks, tas newaid neweenam tã sunnam!

Laj tapehz gattawi stahwam arween, Ka, kad muhs fawz tas Kungs, firdsmeerigi atbildeht warram:

„Taws dshws, Taws mirstocht esmu, af Kungs!“ G. Dunsberg.

Pehteris un Tschaukste.

Tschaukste. Ahre, Pehter, kas tad tev, ka tu eefahz kibboht?

Pehteris. Ta man wezza maina, ko pat mas-gafchanahs jubras-uhdeni newarr isnihzinah. Man mehnesch-starpas tahdas kaulu-fahpes eemettahs freisaja lahja, kas til niknas, ka patte giste.

Tschaukste. Nu, woi tad pee daktera woi zitta tahda labdarra ne-effi bijis?

Pehteris. Sinnams, ka pee daktera gan esmu bijis, bet ta kibbele irr ta, ka eet gauschi lehni; winsch man dewis waffarods ko eerihweht un to jau diwas neddelas no weetas darru; labbat gan jau irr, bet ne dauds.

Tschaukste. Woi tad tu gribbi, lai dokters tawas eesafnotas wezzas kaites ka ar rohku atnemmi! Tahdi meisteri tee dokteri naw; bet labdarri un labdarres gan to apfohla. Woi negribbi tu arr fawu lahju lilt ahrsteht ar falku-ahdahm — ka dauds zitti jau darrijusch?

Pehteris. Kur tahds dakteris, kas ta ahrste?

Tschaukste. Ka? woi tu pahr to wehl itt neso ne-effi dsirdejis, ko tal daudsi jau sinn un daschi itt no teefas zaur to kibbi palikusch. Nu, tad tew teifschu, ko pats pahr to sinnu. Moskawas ahreihga effoht daktereene — bet ne dokteris, kas usnemmas ar falku-ahdahm kaulu-fahpes ahrsteht. Pirmu reis, tad tawas mainas ta apflatta, jamakfa rublis, no baggateem nemm 2 rublus un tad falku-ahdu usfees, tad tew jamakfa 5 rubli, baggateem 10 rubli. Doktereene aiseedama falka, ka wiina gan sinna-schoht, tad ahdas janonemm, tad wiina atkal atnahschocht un fanemschocht wehl ohtru dalku malkas. Bet — nu doktereene nenahf wairs un neweens arr nesinn, kur ta dsihwo. Kad flimmais wairs newarr pazeeft, tad pats raisa smirdoschu ahdu nohst un atroh, ka lahja nu pateeft samaitata, tschulgaina un dascham wairs nemas naw isahrstajama. Welle nu daktereene, — ta wairs ne azzis nerahda.

Pehteris. Ka? woi tad tahdu bahbu neware usdoht pee teefas?

Tschaukste. Das jau fenn buhtu notizzis, kad til sinnatu, kur ta dsihwo. Wianai tahdi ihpafchi palihgi, ko wiina par malku turr', kas wiina to ammata darbu passappe un tee jau ne-ees isptah-pah. Ihpafchi tee lautini wiina isturr' par leelu burri, jo ta draude latru, kas nespeh wiina ai-malkahf ka pagehr, neganti noburt un es passihstu zilweku, kam ta bij nogahjees un kam no wiinas draudeem! bij ta bail, ka tas tihri bij prahda fajuzzis.

Pehteris. Sa, ja! Tahdi jau muhsu kaudis irr. Ko teem pa kreiso aufi eteiz, to wissu tizz, tam wissam klausa un skreen ka aflu flasods. Tapat jau tilta-galla jeb Selgawas Ahrihgä arr tahds dokteris, kas ar bahdeschanahm jeb futtinaschanahm wannä daschadas sahles usnemmas wiffadas kaites ahr-

steht, — sinnams, til tahs malkas best. Bet tas wiltneeks weenreis tahdu wannu ar sahlehm pildijis, ar to gribb isdihf leelu pelau un weena pascha uhdeni, ko allaschin usflida, futtinohf wiffadus flimneelus, gan tahdus, kam nelabba flimmiba, gan kaseh-kainus, atkal tahbus, kam kaulu fahpes, tapat wezzus ka jaunus, ir pat behrnus un par to neso nereh-fina, ka zaur wiina netihru drankainu uhdeni paschi wesselee zilweki paleel flimmi. Gan jau polizeja daschureis tam to wannu effoht tuffchojuse, bet wehl tas fawus darbus negribboht atmet.

Tschaukste. Nu, te tu warri deesgan flaidri redseht un fapraft, lahdi wehl kaudis schinnis laikos, — wehl wiltneekem tirgus deesgan lab. Kaudis daudf-reis kaites un flimmibas par naudu few nopehr. Kas negribb labu padohmu klaufiht, lai bouda fawas mahnu-tizzibas augtus! Tahdeem nekä newarr palihdseht zittadi!

S i n n o.

Swehtdeen', 22trä September pulkst. 5 libds 6 majaja gildes-naumä lohpu-ahrste Rosenberg lungs turcheh lat-wisku runnu **pahr gaisu**, to turkacht israhdihs us tabbigu un skunstigu wihs. Klauftajeem jamakfa 20 kap.

Grahmatu sinnas.

Wezza un jauna (Kursenmes) Laifa-grahmata us to gaddu 1869 pehz Jesus peedstmschanas re. — Dabbujama wiffas grahmatu bohdes Widsemme un Kursenme Ne-eseeta 10 un eseeta 15 kap. f.

Widsemmes Secnas-kalendere us to gaddu 1869, Dabbujama pee driffetaja Ernst Plates, Rihgä. Malka 3 kap.

Swehtas dseefmas preefsch kriptigeem dseefmu mihtotajeem. Atkal par jaunu irr dabbujamas Rihgä pee Ernst Plates. — Malka eseetas 50 kap.

Andeles-sinnas.

Rihgä, 20. Septbr. Laika grohsahs.

Linnu-tirgus. Schinnis deenas malkaja par kochas linneem 50 libds 60 rub. un par bralka no 30 libds 40 rub. par birkawu Bralketas linnu-sehklas 10 rub. 25 kap. par muzzu.

Sihla andele. Puhes sweefchu 4 r. 70 l. libds 5 r. — l., rubsu 3 r. 85 l. libds 4 r. 10 l., meeschu 3 rub. libds 3 r. 20 l., aufi 1 rub. 80 kap. libds — l., par puhru. Puhes sweefchu miltu 6 r. — l. rubsu miltu 3 r. 15 l. libds — kap., meeschu putratmu 5 r. 50 l. libds — r. — l., grifku putratmu 4 r. 50 l. libds 5 l. — l., aufu putratmu 5 r. 50 l., firmu 5 r. 50 l. libds — r. — l., tartuppeku 1 r. 80 l. libds — r. Bohds sweesta 5 r. 20 l. libds 5 r. 50 l. Muzza fahls: farkana 6 rub. 25 l., balta rupja 6 rub. — kap. falka — rub. — l., almena fahls — rub. — kap. — Stikes lasdu muzzä 11 rub. 50 l., eglu muzzä 11 rub. — kap.

Kaudas tirgus. Malkis banka bileres 88 rub., Wids usfollamas liblu-grahmatas 100 1/2 rubl., newstallamas — rubl., Rihgas liblu-grahmatas 90 rub., Kursenmes usfollamas liblu-grahmatas 97 1/2 rub., 5 procentu usbewu bileres no pirmas leeneschanas 136 rub., no ohtras leeneschanas 134 rub. un Rihgas-Dinaburgas bsel-fu-jella atzijas 122 rub.

Libds 20tu Septbr. pee Rihgas atnahfusch 1947 kuggi, un atgahjusch 1572 kuggi.

Atbildedams redaktehrs A. Leitan.

No jensures atwehlehts.

Rihgä, 20. Septbr. 1868.

Gluddinaschanos.

Zaur ſcha gadda meſſa degſcham iri Nihgā pilſehtaſt peederrigās rohbeſchās leeli meſſa gabhalt nopoſhiti un pa daktai gludſi pelnōs fabeggufat. Pilſehtaſt laffa-kollegiuma waldischana, furrat peenachtaſh ſchōhs nopoſhitis ſemmes gabbalūs atkal labbumā liſt, wiſſupapreeſch no-dohmajufe pahre to begguma gabbalu gahdabt, laſ pēe Ninkum. pilſt. rohbeſchās peedert un ar lappu-lohkeem apandſiſe bij. Sāis gabbals iri taħdas 25 werſtes taħtu no Nihgās un taħdas 10 werſtes no Dhlajās dſelſu-zeħa ſtanziās. Wiſe taſ ſajums — Zenne noſantſi — pawiffam taħdas 3000 puhru-weetas leels, laſ tuħlit peħz no-degſchanaſ preeſch ſemntohpibaſ warretu derreħt.

Ra ta loħpā ar daſcheem ſaprattigeem iſdar-rita apſtatiſchana un iſmelleſchana iſrahbijufe, tad par jo wajjadſigu atraktſ, la no peeminnetā ſemmes-gabbala, laſ wiſſupahr ar pelnceem plauſta beejumā apſtatiſ, papreeſch uħdeni nolaiſtu, laſ zaur to iſdarramā, la to tur buħdanti Zenne-grahwi, laſ Babil-ſara eeħt, diħkali ralku. Tah-ſā wiſe tur brangāſ ſaimneeziħas meetas war-rettu eerikħeħt.

bet tad taħdu ſemmes loħpſchana appaſch walſiſ jeb draudſe waldischanaſ gruħti zauri weħt, bet zittu lauſchu roħlās laſ weegli iſdarramā, tad pilſehtaſt laffa kollegiuma waldischana to ezer-redama un uſ ſcho iħpaſchi ſemmes loħpſchanaſ derrigu ſemmes-gabbalu aħrahbidama, ſche wiſ-ſuſ toħs, laſ to paſchu uſ 30—40 gaddem uſ renti un peeminnetā wiħſe apſtrahdaſchana eeħtibetohs nemit, uſajina, to ſemmes gabbalu ar wiħna buħſchana ar ſawahm azzibm tur uſ weetas apſtatiſti un wajjadſigu iħwalu ſiħmu deħt pēe pilſehtaſt laffa kollegiuma waldischanaſ pa-ſcht meldeeres un tai paſchāſ driħſā laiħa preeſchā liſt uſ taħdu wiħſi wiħni taħdu rentneeziħu doħ-matu uſnemit.

Raſſa-kollegium-waldischanaſ tē laħt weħl ja-peeminnt, la ta leelala uħdeni-nolaiſchana no ſcha ſemmes-gabbala zaur to, la peeminnetu Zenne-grahwi la wajjadſigis liħs iħriħt, nahloſchā pa-waſſara no pilſehtaſt waldischanaſ puſſes tiħs iſdarrita, ja pa tam ſtarpam taħdas peenemni-gāſ uħdohſchanaſ ſcha ſemmes-gabbala un wiħna leetā-liħſchanaſ deħt preeſch nahloſchāſem laiħem pēe laffa-kollegiuma waldischanaſ buħs eenahloſchāſ.

Nihgās-raħtuſi, 10. September 1868.

Diklu-muiſchā, Walmceeraſ kreife,
tiħs tai 26. un 27. September
atkal turguſ noturreħtſ.

Abri-Nihgā, netahl no dſelſu-zeħa iri weena mahja, furrā fenn laiħem jau labba anbeles-weeta paſtahnēuſe, taggad ſawara eemleſta deħt pahroħdama. Klaħtalaſ ſiħnaſ Romanowkaſ un Kaleiſ-eelaſ ſuħri N 37, pēe **Dumpf. 1**

Uſ renti iſdohdamſ kroħgſ, tam arri laħt 25 puhru-weetas plawaſ, 18 puhru-weetas arramaſ ſemmes un wiſſaſ peederrigāſ un wajjadſigāſ eħtaſ. Stai-draħtaſ ſiħnaſ pahre to iſdohſ tai kroħgā uſ liħ-beħ dambja aiħ wezzahſ uħdeni-ſkunſteſ, aħrupſi **Dubna-wahrteem. 1**

Peħterburgaſ Abri-Nihgā pēe Peħtera baſniħaſ kappem ſtarp Laħtſchu un ſuhglaſ-ſara-eelaħm teel laħdſ jaunſ namſ ar N 6 apſiħmeħtſ, liħſ ar leelu gruntgabbalu appaſch roħlaſ pahroħdāſ. Klaħtalaſ ſiħnaſ turpat dabbutamaſ. **1**

Yabbaħoħſ

Peħterburgaſ rudſuſ
pahroħdħ fullēſ, la arri pa pohbeem, **2**

C. Jaakſ, Nihgā.

Rantoris aħrohdaſ leelā Muiħu-eelā Nr. 5. Bol-zowa namnā, Dohmaſ baſniħai pretti.

Drickħeħt pēe biħſchu un graħmatu-drickħetaja Ernst Plates, Nihgā, pēe Peħtera-baſniħaſ.

Nihgāpēe Schachtu wahrteem tai bohde N 25 atkal eetaiſta
Latweeſchu graħmatu pahroħdſchana,
tur warr dabbuti wiſſadaſ latwiſſaſ graħmataſ par riħtigo turgu un dſeeſmu-graħmataſ proſti la arri ſkaiſti eeſeetaſ. — Schinnī bohde arri — taħpat la agraħ tai bohde N 24, — Nihdſineeħeem

iſdalliħſ Wahjaſ weeſa lappāſ,
un ſchi iſdohſchana eeſaħſeeſ no N 40, proħti, nahloſchā nebdetā.

Da Peħterburgaſ uggunſ-greħka ſkħdeſ apdroħſchinaſchanaſ-beedriba.

„Salamander“

ar weenu paſtahnēuſu gruntſ laptalu no **2,000,000** rub. f. un freetnu weħl ſcheit neminnetu ſummu, apdroħſchina laut taħdu iħpaſchumu, kuſtamu la arri nekultamu, proħti: wiſſadaſ diħweſ- un zittaſ eħtaſ un mantāſ, wiſſā wal-ſti ħā preeſch uggunſ breeſmahm.

Apdroħſchinaſchanaſ preeſch Zehſim un wiħna apriħka teel noſleħgtaſ eeſch Zehſim pēe ta apſiħrinata apgahdataja

Adolph Blamſch.

Dietjen tunga mahjā netahl no raħteſ.

Koſchinelli un litti preeſch (Baſia) ta la wiſ-fadaſ Anilin-werweſ arween pilnigi dabbutamaſ pēe

Wilhuma Wetterich,

bohdeſ wahrdeſ: **A. un W. Wetterich,**
pēe Peħtera baſniħaſ.

Teo no tē appaſchraħſita pahroħti

ſkunſtigi druwnu mehſli,
(Superphosphat)

lai druwaſ labbaſu augluſ neſtu, tiħta pa teem peħdeem iħeħteem gaddem peħz laħtaſ wairat la ſiħtaſ Wiħſemmes un Kuſſem-meiſchāſ bruħketi un ſcho muiſchu wahrdeſ war pēe manniſ dabbuti ſiħmabt laħtaſ laiħa un laſ iſdohſ to labbalu leezibu, zit ſche mehſli derrigi. Iħpaſchi pēe rudſu un laħtuppetu dru-wahm ſche mehſli koħti derrigi. Ia ſchōħ mehſ-luſ weenuſ paſchūſ ſaiħa, tad jaemem weſſelu maiſu uſ puhra-weetu, bet ia jauz ar ſtallu-ſuh-deem, tad tiħ puſ maiſu ween. Taħdā maiſa iri mehſlu 6 puddi jeb 240 mahziħnaſ un maħta 4 rubl. 85 kop. Arri taħdu pamahziħchanaſ, la un uſ taħdu wiħſi ſche mehſli iħtaħami, dabbuti ſcho mehſlu bohde pēe

P. van Dyk,

Nihgā, Sunder-eelā Nr. 10, Seħka mahjā.

Peħterburgaſ Abri-Nihgā pēe leelo pumpi par pilſehtaſ zennu labbuſ Peħterburgaſ rudſuſ pahroħdħ koħpmanniſ **A. C. Schulz, 2**

Alluſ bruħwejamu eeſalu

pahroħdħ pēe ſarħanaſ daugawaſ tai ta noſantſi **Waldſchlōſſen** bruħſi. **1**

J. Dauder un beedr.

5 rub. pateziħibaſ algaſ

dabbutiſ iſmaħſataſ Beħſu-muiſchā, ſaunpilleſ draudſe, taſ, laſ no turreneſ aiſſeħreħjuſchu jaħtaſ-funni melbruħnā ſpālwa, atkal atpaħtaſ atwebd. **Sunſ „Fleitſ“ wahrdeſ. 2**

Lai naħti no 12ta un 13ta September noſagtiſ ſiħgſ no wiħdeja auguma, 9 gadduſ wezſ ſiħgſ liħſ ar laħteem wahgeem uſ toħta aħſim un ſaħħam. Siħgam biħ gaiſchi pelleta ſpālwa mella ſiħpa pahre mugguru un labbo puſſi pēe ſaħtu-weetas, tuniſchā aħſe un kreħpeſ un bruħni laħja galli appaſch weħſiſcheem. Laſ pahre ſcho laħdiħbu taħdu ſtādru ſiħmu war doħt Siħguldeſ Siħ-lajehaſ gruntneħam, dabbutiſ no wiħna 10 rub-luſ par algu iſmaħſaħtaſ.

Lai to

iſpahroħſcham

no mannahm daſchadaħm weħl itt derrigahm pre-zehm aħtraħt warretu paſteigt, tad nu taggad wiſ-ſeem teem, tad pretti ſtādru naudu pēe man pre-zeh eepirħaſ, maħſaſchu weħl augſtaħu rabattu jeb atlaiſcham daku no bohdeſ zennu un proħti

15 prazentes.

G. G. Berg.

Wiſſeem par ſiħnaſcham, tam ta wajjaga, zaur ſcho teel ta ſiħna doħta, la kroħna Pree-ful muiſchāſ (publ. Freudenberg) rohbeſchā, ne-tahl no ſchoſſeja Schaggar-grahwaſ, iri dabbuti-jamſ pa leelahaħm un maſahaħm dakaħm, labbi kraħſ- un reeru- la arri muħra- un laħtu-at-miħi, pēe Schaggar-mahjaſ gruntneħa **J. Peitſch.**

Brangi auguſchūſ

kaħpoſtuſ

pa ſchoħtaħm pahroħdħ laſdohneſ mahzitaħja muiſchā daħſneeħſ **Fren.**

Kurſemne, Sunnaħteſ draudſe Gwaldu-(Seħ-waldu)-muiſchā iri kaħrā laiħa kroħna-leegeħt laħdi 10 rubli par tuħſiħot turpat uſ meetas dabbutamaſ. Teħpat arri neprezeħeſ daħſneeħſ, laſ pēe darba iħgħalliſ un ſam tiħtaſ labbaſ atteſtateſ weetu war dabbuti, tur wiħnam arri par me-ſchāſargu japaemmahſ buħt, taħpat arri brangu-ſalleju tiħ meħle. Tad weħl turpat arri dabbuti-jamſ uſ renti weenſ kroħgſ liħſ ar ſemni uſ wairat gaddem ar itt labbu kuntraħtu. Tuwalaſ ſiħnaſ dabbutamaſ turpat Gwaldu-muiſchā ta ħā Nihgā Submall-eelā Nr. 67

Wiſſi te, laſ wiħlu-zirteħam Willborg wiħleſ preeſch uſziħchanaſ noewuſchi, taħſ no man-niſ war atkal atpaħtaſ ſaemnt, tiħliħſ la to iſdohu ſiħmi preeſchā rahdiħſ. **F. Ehrlich,** wiħlu-zirteħſ, (Willborga weetu.) Kalleja-eelā Nr. 46 un Nihſin-eelā Nr. 23

Labbaħee labbaħtaſ, feenaſ- un galb-pullſteħti, ta ħā leħdeſ un zittaſ pēe pullſteħteem peederrigāſ leetaſ dabbuti wiſſeħtiati un ar appaħwo-ſcham pirt pēe.

Joh. G. Knudt,

pullſteħ-taiħtaħja

Liħſ-Nihgā, Kalku-eelā, prett eng. magaiħnei.

Prinzis wai kalleja-sellis?

(Statt. Nr. 38.)

Klährte nofarla un apflaitahs, ka wanderjellis wianu, baggata meistara meitu, pee wahrda fauza.

„Ja, mannim gan Klährte wahrda. Bet kas Sums par to katt? Ja Sums kahdas pastellefchanas, tad eita pee tehwa. Wai smehti newarrat redseht?“

„Warbuht, ka mannim pee tehwa arr' darrisehanas“ — ta wanderjellis — „bet papreefsch ar flaisfo Klährti mannim jarunna. Labdeen', Klährte, të manna rohka!“

„Kaut kurrum sweeschineekam rohku nedohmu,“ — ta Klährte flarbi atbildeja. —

„Bet es Sums taf passihstu, Klehmana mamselle,“ ta wanderjellis.

Ta fazzidams jaunellis taifni wianai azzis flattijahs, ta ka tai attal bij janofarkst.

„Es Sums atneffu weenu sweizinaschanu.“

„Weenu sweizinaschanu? Un no ka tad?“

„No Sums bruhtgana Magdeburga, no saldata Jahna Wernera.“

„Wai winsch Sums teizis, ka effoht mans bruhtgans?“

„Ja, gan. Un winsch mannim wehl wairaf' teizis, ka no wianu nelo negribbat sinnah. Par to winsch gaujschi noflummis un issamiffis palizzis un mannim fawu firdi atwehris. Es libd' schim wianam biju par beedri, bet nu paldees Deewam mans deenesta laiks pagallam. Kad Jahnis dsirdeja, ka es us Burgu eijoht, tad mannim luhdsja, lai es eijoht pee Sums un lai es Sums firdi lohloht wianam par labbu.“

„Nepublejatees wolti luhdsjami,“ ta Klährte faichgusi fazzija. „Ka Sums sweeschineekam prahta nahzis mannim padohmu doht? Mannim netruhtst padohma deweju. Mannim irr tehws un mahte.“

„Bet kam ihsti to Jahni negribbat nemi?“

„Par to Sums nefas nefait!“ Ta fazzidama, Klährte dufniga wanderjellim mugguru greefa.

Jaunellis par to nemas ne-errojahs, bet turpretti pafmejhahs.

„Gan Sums taifniba. Mannim par to nefas nefait. Bet es to to mehr labpraht sinnatu, kam Sums to Jahni negribbat?“

„Kad nu Sums to ar warru gribbat sinnat, tad klaufatees: es Jahni negribbu, tapeh' ka winsch man' nepatihl. Un nu gan deesgan. Ar Deewu!“

Paschulait pats meistars atnahza flahit un wanderjellim praftija, wai wianu mellejoht?

„Ja meistars, es Sums melleju. Es pee Sums gribbu mahziba nahlt.“

Meistars brihndamees flattijahs us jaunetta flaisfo augumu un smalko seiju un tad ar galwu krattija.

„Chrnigas dohmas! Mahziba nahlt! Mannim leelahs, ka Sums jau faws pilnigs augums. Wai tahds garfch tehwinsch wehl mahziba ees?“

Jaunellis pafmejhahs. „Par garru tehwinu manni nofauzat. Kahds tad es esmu tehwinsch? Laikam johfu tehwinsch? Bet redsat! schim tehwinam irr labs prahts, pee Sums mahziba nahlt.“

Meistars par tahdu drohschu un johzigu wallodu brihniyahs un errojahs un fazzija: „Sums laikam trakteeri pee melna ahfiseha effat bijusch' un tur glahje fawu labbu duhschu effat dabbususch'?“

„Ne, meistars schodeen wehl neweenu paschu lahfiti ne-esmu dsehris. Tizat mannim: es teescham pee Sums labpraht mahziba gribbu nahlt. Spsch' naglas kalt gribbu mahzitees. Wai manni peeneseet par burfchi? Bet saprohtat labbi: es nahf' schu katru deenu. Sums smehte un Sums mannim 2 stundas par deenu fawu ammatu mahzat un es Sums par stundu malfaju, zil Sums gribbat.“

„Tad laikam warren baggats wihs effat. Bet kam tad Sums wairadfigs, ismahzitees naglas kalt?“

„Mannim netahlu no Berlines irr muischina, fo pehzat pats pahrwaldischu. Un tad tas buhs gaujschi labbi, kad pats wiffu prohtu un farweem laudim ar fawu preeschschimi warru preesch' eet. Ta mans tehws mannim mahzija un es esmu labs dehls un taifniba, Klährte behrneem taf tas jadarra, fo tehws un mahte no wianneem pagehr?“

Klährte nelo neatbildeja, bet jo uszichtigal' ar fawahm puppahm darbojahs.

Bet meistars fazzija: „Schoreis gudri deesgan effat runnajaschi un manna meita no Sums warr mahzitees, ka behrneem ja-isturrabs prett wezzaleem!“

„Un ta tad nu buhs? — ta wanderjellis — „wai meistars mannim gribb mahzih' naglas kalt?“

Meistars schehligi metta ar galwu. „Es Sums to mahzischu jau tadeht, ka to gribbat mahzitees tehwan par patifschanu. Ja, Sums katru deen' warrat nahlt smehte pee darba 2 stundas. Bet saprohtat labbi! Kas smehte gribb mahzitees, tam arri pehz' lahrtas jagehrjahs ar fretnu abdas preesch' autu un ta probjam, ka laikam kalleja sellis pee darba. Wai Sums tahdas drehbes irr?“

„Gan wehl nau, bet us rihddeenu wiffu gahdashu. Nebihstatees! Sums ar mannim buhseet pilna meerä drehbju deht!“

„Un zil tad dohmajat, mannim par stundu malfajt?“

„Zil praftiseet, til dohschu.“

„Nu, kwarts par stundu laikam nebuhs par daudj to Sums eefahkumä mannim daschu dselses gabbalu nerrofeet.“

„Kwarts par stundu“ — ta jaunellis — „tas nau daudj. To malfaju ar preeku, kad til ween fretni mahzohs naglas kalt. Un wai tad Sums smehte warru palikt til stundas zil gribbu? Wehs aprehkinasim pehz' stundahm.“

„Ja“ — ta kallejs — „aprehkinasim pehz' stundahm. Un ja Sums patihfahs, tad malfasim deenu no deenas.“

Jauneklis pašmehjabs pilnā kalla. „Ah! Tuhs laikam dohmajat, ka kahdureis bes maksas aistreeschu? Tuhsu taisniba, wajaga usmannigam buht. Wehs maksajam iddeenas, pirms no smehdes lauka eentu un dahrsā seereju. — Tuhsu dahrsinā tat laikam drihlfstu seereht?“

„Ne!“ tā Klāhrite brehza no dahrsā — „ne, to Tuhs nedrihlfstat wis! Dahrsis peederr mannim. Tehwam tur nau nekahdas dalkas. Es dahrsu kohpu un mannim nemas nebuhtu labs prahts, ja Tuhs dahrsā eenahftu eefschā. Tuhs jau taggad bes kaufchanas tē effat. Redsat, tur irr smehde un tē tas zefsch. Dsihwojat weffeli!“

Jauneklis peegahja pee kastanjes kohka, kur Klāhrite sehdeja, panchma zeppuri no galwas un dsihki pallannidamees fazzija: „Schehliga preilene no kastanjes kohka! Pasemmigi luhdschōhs: peedohdat! Nekad wairs ne-eedrohšchināschōhs, wihs fwehtakā weetā bes Tuhsu ihpafchas kaufchanas ee-eet.“

„Tas laikam gan buhs weens kummedina spehletajs“ — tā meistars ar kluflu balši fazzija — „teescham weens kummediants. Tee tif ehnmigi mehds runnaht un isturretees.“

Klāhrite laikam ar' dohmaja, ka wihsch weens kummediants effoh, jo nekad wehl zits zilweks us winnu tā nebij runnajs. Kummedina nammā, tur gan weenreis winna bij dsirdejusi, ka tautetis us lihgawinu tā bij teizis. Bet tas tautetis ihsti bij weens laupitajs, kas kā grahs bij pahrgchrbees un kluflā nakit pilli bij eelihbis. Domehr Klāhritei par tahdu ehmu wallodu bij jafmeijahs.

„Beeniga preilene no kastanjes kohka, Tuhs tat laikam kaufteet, ka wehl kahdu brihdi paleeku dahrsā? Pufkehym tahda falda smarscha un raibi taurini mannim leekahs, itt kā sullainišchi, kas Sums fweizinafchanas no engekeem atnefs no debbestim.“

„Nu flaidri atflahrtu, ka tas weens kummediants irr“ — tā meistars pee sewis fazzija. — „No ta jafargajahs. Tahdi mehds parleeku drohšchi un bestaunigi buht. — Kā tad Sums wahrda?“

„Mannim Ludwikis Pruhfis wahrda.“

„Nu labbi, Ludwikis Pruhfis. Bet no kurreenes nahbdami?“

„No Berlines. Mannam tehwam tur peederr mahja.“

„Bet Tuhs tat pirmit tilkat fazzijufchi, ka Sums netahftu no Berlines effoh muischa? Wai ar diwahm mehlehym runnajat?“

„Ne wis“ — tā jauneklis — „Mannim netahftu no Berlines irr muischina un pašchā Berline mahja.“

„Tad Tuhs jau pahrlieku baggati effat,“ — tā galwu krattidams meistars fazzija — „es brihnohs, ka tahds baggatneeks kalleja ammatu grihb mahzitees. Sums tas laikam arri buhs par gruhiti, jo Sums irr mihlftas rohkas kā preilenei.“

„Gan mannas rohkas ar laiku paliks zeetas, kad smaggo ahmuri wizzinafchu. Wai tad wisseem zil-

weseem tahdas mihlftas un baltas rohziņas warr buht, kā Klāhritei?“

Tā runnadams sellis panchma Klāhrites rohku un to butšchoja. Klāhrite bija itt kā no laiwas issweesta un tad sohbugallam rohku israhwa, to zeeti ar sawahm rohlahm bij aplampis.

„Tas teescham irr weens ehnmigs zilweks“ — tā meistars — no ta jafargajahs un dahrsā winnu labpraht ne-eelaidišchu eefschā. Bet kwarts par stundu, tas irr labba pelna un es teescham 'buhtu nerris, ja es scho pelnu garram laiftu.“

Dhtrā rihtā fwešchineeks eenahza smehdē, rihtigi apgehrtis kā kallejs. Meistars winnu apflattija un atradda, ka wihs pareisi effoh. Tif ween tahs drehbes bij dauds smalkakas, un flaitstakas ne kā prašteem selteem mehds buht. Ihpafchi kreks bij kā kallejs to nekad wehl nebij redsejis. Un zil flaitz un spehzigis Ludwikis ar schahm drehbehm iiflattijahs.

Ludwikis meistaram rohku sneedsa. Bet schis galwu krattidams fazzija: „Tuhsu rohkas parleeku mihlftas.“

„Gan apraddišchōhs“ — tā Ludwikis — „dohdat ween ahmuri schurp un mahzat mannim, kas man' jadarra.“

Selli eefahkumā tā kā pulgodami us smalko fundsinu flattija, kas eedrohšchinajahs, par kalleju palikt.

Bet meistars fazzija: „Nu, Ludwiki Pruhfis, nu effat usmannigi. Wai redsat to stangu ugguni, kas tif farkana irr?“

„Redsu, meistari“ — tā Ludwikis — „stanga tā iiflatahs, itt kā buhtu wella mahtes mahte to bruhfejusi par kassijas karroti.“

„Leefat smeeklus pee mallas“ — tā meistars dufmigs fazzija, — „tē smehdē nedrihlfst smeeklus dsiht. To zittur kur warrat darriht, bet ne pee mannim.“

„Tuhsu wahrdu wehrā nemschu“ — tā sohbugals pasemmigi fazzija.

Un nu mahziba fahzahs. Kas to gan buhtu dohmajis, ka smalkam fundsinam tif labbi weifschotees? Sarkana stanga tikka isnemta is ugguns un ar ahmuri apstrahdata kā klahjas. Kapehzi apraflit, ko katrā smehdē warr redseht? Lai peeteef ar to, ka Ludwikam wihs labbi isdewahs un ka rihtigu iifkalla.

Meistars to isnehma is uhdens trauka un to jaunam sellim pašneedsa: „Tē ta pirma nagla, ko effat kallufchi. To glabbajat wiffu sawu muhschu un es wehleju, lai Sums nekahda nagla nekerrahs firdi, bet ka Tuhs paliftu nesanaglohts un weffels!“

„Pateizu par Tuhsu mihligu wehlefanohs! Hurrah, tad nu sawu pirmo naglu esmu kallis! Un Deems dohs schehligi, ka ta nepaliks par naglu pee manna sahrka. Naglas kalt mannim tohti patihl un es meeru nemettišchu, pirms scho skunsti gruntigi buhschu ismahzitees.“

Ludwikis wehl kahdas naglas kalla ar spehzigu.

rohku un tee selli par wiina smalkahm rohziinahm un par wiina smalko kressu wairs nefmejha.

„Mihli beedri“ — ta Ludwigis tohs zittus sellus usrunnaja — „es gan wehl til stiprs un weills nefsmu ka Suhz, bet tadeht manni taf nepulgofoet un mannim kaufoet, ka Suhz luhdsu, feho waffar' us mello abfitti nahkt, ka tur kohpa us jauno beedribu warram dsert. Arri Suhz, zeenijams meistars, luhdsu us waffarinahm trafteeri.“

„Es redsu, Suhz sinuat, kahds pee mums eerraddums“ — ta meistars.

„Un luhdsat mannim wehl kahdsu gohdigus meistarus un sellus“ — ta Ludwigis — „un par to arri nefas nefaitetu, ja Suhz arri kahdas smulkas meitas luhgtu. Tad mehs warretu lustetees un danzohkt.“

Selli par tahdu wallodu lohki brihniyahs. Uhmurs teem iskritta is rohkahm un winni ar plat-tahm azzim skattijahs us jaunelli.

(Us preefschn wehl.)

Par flapju semmi un ka to warr faufu toisihkt.

Kahdu flahdi drenascha warroht darriht.

So drehnata semme irr, jo weeglat uhdenigi twaiki no gaisa tanni semme teel usnemti, jo wairaf tah-dai semmei mahfuki tuwojahs un sawu leetu tur leel nolihkt. Bet tur pretti jo faufafa semme irr, jo wairaf uhdenigi twaiki un mahfuki no winnas behg.

Tadeht waijag apdohmakt, ka taggad meschus par arramu semmi taifa, uhdenus zaur grahweem nolaisch — zaur tam semme paleef jo faufa, un, ka jau minnehts, faufa semme masaf flapjuma peewell. Tapehz zaur drenaschu warretu tas flittums zeltees, ka semme par dauds faufa teel. Lai tai nelaimi arri warretu isbehgt, tad waijaga us tahda lauka, kur drenascha eetaishta, kohku dehtsiht — us katras puhra-weetas isnahkt kahdi 28 kohki, kas nau pascha lauka widdu dehtami, bet tur, kur kahds wakkais plazzis.

Tadeht waijaga tahdam fainneekam, kas drenaschu eetaishtis, augku-kohku dehtsiht. Tahdas weetas buhs zeltmallas lauka-mallas, gannibas, palalai, kalna galli u. t. pr. Wiffur, kur til ween kohls warr augt, waijaga arri dehtsiht, lai wiasch aug, ka semmei til dauds flapjuma teel peewillts, kas zaur drenaschu tai atrauts teel.

Ko drenascha faufos gaddos darra.

Par to daschadi padohmi dsirdami.

Bitti falka, ka drenascha faufos gaddos labbuma nedarroht.

Alkal zitti — scheem jalkausa — falka, ka drenascha arri faufos gaddos tahdu paschu labbumu darroht, ka flapjos; winni norahda us to 1857 gaddu, kas arri faufs bij un falka: „Saufos gaddos warr tahds laufus, kur drenascha, agraf ap-

strahdakt, ta ka fehja, kad pehz faufums rohdahs, jau til tahl eesaknojusees un isauguse, ka zaur faufumu flahdi wairs nezeefsch. Tahdi lauki, kur drenascha, stahw prifchi un beefchi, tapehz, ka no ap-palschus teem drehgnuma deefgan nahkt. Kad nu drenascha faufa laika wiss weeglati eeriktejama, tad tas buhtu leela mulkiba, ja to faufa laika negribbetu darriht.“

Tapat runna Belgijas semmes-kohpeji, kas arri wiffur isflaweti; winni falka ta: „Irr jau deefgan isprohwehts un atrasts, ka drenascha arri faufos gaddos leelu labbumu darra. Tahdi lauki, kur drenascha, bij faufa laika ar ween drehgni, bet kur drenaschas nebij, ta fakalta, ka drenaschas ne buht newarreja eerikteht. Us drenaschas lauku bij faufa gadda trescha dalka ausu wairaf, neta us tahda lauka, kur drenaschas nebij.“

Ur weenu wahrdu falkoht, pulka flawenu semmes-kohpeju apleezina, ka drenascha faufa waffara flahdes ne mas nedarra.

Kapehz daschu reis drenaschas newarr eerikteht.

Daschu reis buhs drenaschai pretti uhdens, semme, liffumi un naudas truhkums.

Uhdens buhs drenaschai tadeht pretti, ka wiasch ar daschadu fahls forti pildihkt, kas pee truhbahm peewellahs un zaurumus ar laiku aiskesse. Tapehz, piem drenaschu eerikte, waijaga ismelleht, kahds uhdens irr. So warr ta isdarriht, kad semme zaurumus 1 lihds 4 pehdas dsittus rohkt un to uhdeni, kas tur eesuhzjahs, zaur tuhbu (woiloku) iskahsch un tad til ilgi wahra, kamehr katlis gluschi faufs paleef. Kad nu no 1 stohpa uhdens atleef us katla dibbena kaut kahda sorte no fahls $\frac{1}{35}$ lihds $\frac{22}{35}$ kwentina, tad truhbas netils ar misu apwilltas un zaurumi ne-aiskesschs. Kad no 1 stohpa atleef $\frac{22}{35}$ lihds $\frac{30}{35}$ kwentinam, tad truhbas gan tiks ar misu apwilltas, bet drenaschu til pat warr bes flahdes eerikteht. Bet kad $\frac{30}{35}$ lihds $1\frac{1}{7}$ kwentina, tad ar warr drenaschu gan eerikteht, bet irr masaf drohschibas. Kad pahrat par $1\frac{1}{7}$ kwentina atleefuma irr, ta ne buht newarr drenaschu eetaisht, bet winnas weeta apsegti grahwi jarohkt un ar almi-neem ja-ispilda.

Semmes deht tapehz newarrehs drenaschu eerikteht, ka truhbu newarr til dsitti rakt, kur semme par seemu wairs nefafalst; kad semme fafalst lihds pat truhbahm, tad winnas zaur leddu teel aiskahstas, arri fapliht un nedarra to labbuma, ko no winnahm gaida. Leddus weenreis truhbas fafallis, newarr til driht islust. Zaur tam pawaffara tih-rumam truhkst dauds siltumas un tadeht fehja fahls gluschi wehlu falkoht. Tapehz kad truhbas grihb liff, waijaga sinnahkt, zil dsitti semme stipra aufstumä fafalst. Kad semme tahda, ka truhbas newarr til dsitti eerakt, kur wairs, semme nefafalst, tad newaijaga drenaschas eerikteht.

Likkumi buhs tabdâ wihsê drenaschai pretti, ka nahburgeem zaur to nolaisa uhdeni flahde zettahs. Bet kam kahda uppite turu, jeb winnam grunta tik leela, ka to nolaisu uhdeni warr zittur fur isbruhfeht, tam likkumi ne ko newarr padarriht. Ja tâ nau, tad gruntneeks tik tad warr drenaschu eeritfeht, kad nahburgi winnam tauj, uhdeni zaur winnu gruntehm laist.

Semneeka ahrstefchana.

Wehl muhsu mihsâ Widsemmitê semneeku starpâ dauds rohdahs mahautizzibas, ihpafchi pee ahrstefchanas. Puhfchlotajeem arween wehl stipri teek tizzehts, sinnaams ne no teem, kas kreetnâ ffolhâ gaischumu smehlsufchi.

Bet wai tad zittâs semmês irr labbal? Wahzsemnê arri wehl dauds rohdahs mahautizzibas un nupat iassu par Sweedrus semmi, ka arri tur netruhftoht to mahautizzigu, ihpafchi semneeku starpâ. Arri Sweedros mahautizziba ihpafchi rahdahs, pee ahrstefchanas. Tê weena prohwe.

Weens Sweedru dakteris stahsta tâ: „Nupat semneeks pee mannim padohmu praffija. Winnam effoht nepatihkams weesis wehderâ, prohti tshuhfska. Lai es winnam falkoht, kâ to warroht isdabbuht laukâ. Winsch weenreis pee zitta semneeka effoht par nakti palizzis un kad no rihta atmohdees, tad flaidri effoht atflahrtis, ka winnam weens auktis glumfch dsihwoneeks zaur rihtli wehderâ effoht eelidbis. Pee krahfus winsch wezzus puss sapuifchus mallas skallus effoht redsejis. No turreenes laikam ta tshuhfska, fittaku weetu melledama, nahkufi. Winnam gultoht mutte laikam walkâ stahwejufi un tâ tad tshuhfska eelidufi. Gan winnam isskaidroju, ka tas newarroht un newarroht buht. Bet semneeks palikka pee sawas tizzibas.

Mahjâ pahrnahzis semneeks eenehma leelu pulku puhfchototaja fahli. Bet tshuhfska nenahza laukâ un sawu stahibuhfchenu parahbija semneeka eefschas darroht un semneeka nabbu fuhftoht.

Ba tam nabbaga wahjineeks eedsehra 3 puddeles fitta sirga mihsala, bet attal parwelti.

Tad eedsehra melluma sahles ar uhdeni, bet nu tshuhfska palikka jo nemeerigaka.

Nu semneeks fewim suppi no flahba allus littâ wahriht, fur wiffi nahburgi peejarza to tabala fullu no sawahm pihpehm, to us semneeka luhgjschenu bij sakrahjufchi. Gan pehz tahdas sirga sahles wihram pluhda auktis sweedri, gan sinnaams arri stipri bij jawemj, bet wahjineeks sinnaams tik ween palikka flittaks.

Nu semneeks apnehmahs, tshuhfsku nogallinaht zaur mihsjschenu. Diwi draugi winnu 9 stundas no weetas mihsjia, zil ween jandadami, ar wiffu spehtu. Zaur to tshuhfska gan drufku apmeerina-

jahs, bet par 24 stundahm wianna attal bij atdsihwinajufees. Arri terpentina esse neko nelidhseja.

Beidsioht semneekam tahds gudrs padohms eefschawahs prahtâ. Winsch ar malfscheri tshuhfsku apnehmahs malfschereht. Un rittgi! gudrs Salamans no drahta istaisja siwjuahli un aplikka ar mihsku, kas derreja fleelas weeta. Nu semneeks norihja ahli ar wiffu mihsku un pehz pussstundas flaidri manija, ka tshuhfska eekohschoht. Nu draugi ahli iswilla un wahjineeks flaidri atflahrtâ, ka tshuhfska flahht karajotees. Bet par nelaimi tas neluhgts weesis pehz fahdu brianu attal laida walkâ un atpaktat lihda semneeka wehderâ.

Wehlreis prohweja, bet nu wehl flittak' isdewahs, jo ahkis rihtle eekehrahs un ilgs laiks pagahja, kamehr to attal warreja walkâ dabbuht.

Gan nu buhtu bijis jadohma, ka semneeks ar malfscherefchenu un tshuhfskas sweijofchenu meeru mettischoht; bet kas to dohs! wehl trescho reis titta prohwehts. Bet tshuhfska arri schoreis negribbeja eekohst un ahkis tulfch titta iswiltts. Ar malfscherefchenu titta meers mestis.

Nu nabbags issamiffis semneeks pee mannim nahza, padohmu praffiht. Es zil spehdams wihtrelim isskaidroju, kâ winnam nekahda tshuhfska wehderâ neeffoht, reds arri newarroht buht. Winsch arween palikka pee wezza, eerasta melidna.

Semneeks, kâ dsirdu, wehl arri pee zitteem daktereem padohmu praffijis, bet sinnaams nekahdu palidhsibu nau atraddis. Nu winsch effoht fahzis brandwihnu dsert un zaur to beidsioht tshuhfska effoht nogallinata tiffufi.

Dakteris wehl peeleele fchohs wahrdus: „Pee muhsu semneekem gan daschas ehrnigas leetas warr peedsihwohht, bet scho gabbalu tomehr es pats laikam netizzetu un dohmatu, ka sohbugals to isgudrojis, — ja es pats to leetu nebuhtu pee dsihwojis.“

Un es attal peeleele fchohs wahrdus flahht: „Netizzu, ka tahdu tumfchineeku starp muhsu semneekem Widsemmitê useesi. Puhfchototajeem gan dauds tizz, bet tshuhfskas sawâ paschâ wehderâ sweijohht, to gudribu pee muhsu lautineem neatraddisi.

Zabs mitteklis.

Uj Sawas fallu preeziga dsihwe. Pehz wihsjaunalahm stanahm tê weenâ gâddâ 148 zilweki apehsti tikkufchi no tigereem, 50 no krotodileem un 45 no tshuhfsahm.

Atbildedams redaktehrs A. Leitan.

No zensures atwehsehts.

Mihgâ, 19. September 1868.

Drikkelis pee bilfchu un grahmatusdrikketaja Ernst Platez, Mihgâ, pee Behtera hasnizâs.